

BYDLENÍ

šité na míru

Pořadu *Jak se staví sen* je osmnáct let. Architektka **Kamila Douděrová** je od začátku součástí projektu. Jaké přešlapy podle ní Češi ve svém bydlení dělají nejčastěji? A jaký sen by si sama jednou ráda splnila?

Text: **ALENA BARTOŠOVÁ** Foto: **JAN ZÁTORSKÝ, MAFRA**

Kdybyste se podívala na svoje úplně první proměny v *Jak se staví sen*, zhrozila byste se?

Design se samozřejmě vyvíjí, ale není to tak, že bych se vyloženě pod něco nepodepsala. Před osmnácti lety ještě tolik nefrčela Skandinávie, šedá, bílá, dub, používali jsme víc lesklého nábytku, který je teď upozaděný, a tak dál. Ale co se v pořadu změnilo úplně nejvíc, je objem práce. Dřív jsme dělali třeba jeden dětský pokoj. Dnes se jde po příbězích, víc pomáháme lidem, kteří jsou v těžké životní situaci, a tak často předěláváme celé byty. Časový úsek je přitom stejný. Zpětně mi přijde celkem úsměvné, co jsme tam tehdy těch pět dní dělali.

Ted' máte asi o dost našlapanější itinerář.

Profesanti na sebe navazují po hodinách, musím vytvořit tak přesný časový harmonogram, aby se třeba ve tři namontovaly dveře a v půl čtvrté se pokládala podlaha. Je to velké nervové vypětí, ale jsem šťastná, že jsem toho součástí. Přijde mi, že ten pořad je mi šitý na míru, od začátku mi vyhovuje, že má přidanou hodnotu, poslání. Pomáháte lidem – ne-

jde jen o realizování nějakých vlastních nápadů. Což mě doopravdy naplňuje.

Pořad je pro české bydlení možná něco jako Zdeněk Pohlreich pro české vaření.

Myslíte? Je fakt, že přibývá lidí, kteří si chtějí nechat poradit. Rozhodně se zlepšila pozice architekta, jehož služby dřív fungovaly maximálně pro navržení domu. Ano, něco to stojí, ale klient ušetří čas a kolikrát se vyhne i špatné koupě. Při přešlapu může vyletět oknem opravdu hodně peněz.

Pohlreich nám místo eidamu ukázal parmezán. Co myslíte, že se podařilo vám?

Předvedli jsme třeba renesanci tapet. Dřív se v panelácích tapetovalo kolem dokola a my jsme v historicky prvním díle *Jak se staví sen* použili retro tapetu s červenošedými kolečky jenom na jednu stěnu. Byla to vlastně revoluční myšlenka, pro lidi evidentně inspirující, protože jsem se pak mnohokrát setkala s tím, jak někdo říká: "Teď se tapety dávají jenom na jednu stěnu!"

Mohla byste vyjmenovat největší hrůzy, které jsou v českých bytech k vidění?

Někdy přijdu do bytu, a normálně se mi sevře srdce. Ta stísněnost, ponuřost...

Napadá vás něco extra nevkusného?

Za hodně nešťastný považuju odstín buku. Bývaly z něho nejlacinější laminátové podlahy, lehce do červena. Buk se strašně špatně s něčím kombinuje, je to dekor hrozně poplatný době.

Co svítivě zelené stěny?

Pravda, u málokoho můžu říct, že má vkusně vymalováno. Kdo si věří, jde třeba do sytých barev, ale pak je neumí vyvážit jinou barvou, aniž by celek nepů-

sobil agresivně. A hodně lidí na druhou stranu ze strachu kombinuje jen mdlé pastelové barvy.

Co říkáte na vitríny plné miniváziček a cetek?

Pozůstatek z minulosti, kdy nebylo moc peněz. Lidi všechno sbírali, shromažďovali a neuměli se věci zbavovat. Když k nim pak přijde někdo zvenku, jsou rádi, že to za ně vyhází. Nový vítr uvítají, sami to ale nedokážou.

Ale kdybyste nebyla dobrá psycholožka, s vyhazováním byste nemusela pochodit.

Snažím se být. Chci pro každého vymyslet něco individuálního, musím si nejdřív s klientem povídat, abych pochopila, jak jeho domácnost funguje. Zajímá mě třeba, jestli rodina tráví nejvíc času na sedačce, nebo hraje deskové hry u stolu. Navrhnout unifikovaný interiér, jeden jako druhý, jen pro fotku do katalogu, by mě nebavilo. Kdybych měla úplně volnou ruku bez finančních limitů, byla bych vlastně nešťastná. Potřebuju impuls, mluvit s člověkem, pro kterého dělám, mít se čeho chytit. Ale taky musím být často hodně opatrná, protože se ocitnu v síti mezilidských vztahů...

Myslíte uprostřed partnerské hádky?

Ne přímo uprostřed hádky, ale kolikrát se manželé nemůžou dohodnout, já něco navrhu, a žena vykřikne: "Vidíš, já jsem ti to říkala!" Vytuším konflikt, našlapuji a za chvíli manžel: "A tohle jsem zase tvrdil já!" Kolikrát funguju jako kouč, když se jim nedaří najít shodu.

Máte už vycvičené oko tak, že na první pohled vidíte, kde je v bytě něco špatně?

Oko i cit. Neřídím se vyloženě pravidly, kde by co mělo být, ale cítím, když něco neseďí. Pak hledám příčiny, proč to tak je, a zjistím třeba, že tam špatně rozmís-

tili nábytek, který se musí hloupě obcházet a podobně. Když jsem studovala půl roku ve Francii, fascinoval mě tamní přístup. V Česku jsme se biflovali normy a drtili matiku. Ve Francii architekturu berou spíš jako výtvarný obor a studenty od prváku učí vyjadřovat svoje dojmy z místa. Procházeli jsme se po dané lokalitě, nechali se inspirovat a pak v ateliérech pracovali na tom, jak na nás místo působilo. Bez norem, bez limitů, že v budoucě musí být čtyři záchody nebo dva únikové východy. U nás je to většinou naopak. Skládáte normy a předpisy, které pak nějak opláštíte. I díky téhle zkušenosti jsem se našla v roli jakéhosi vizionáře, který naslouchá místu, naslouchá lidem a moji skvělí kolegové pak třeba návrh dotáhnou konstrukčně.

Jsme oproti Francouzům svázání i v jiných věcech?

Jsme hodně zkostnatělí. Pořád přejímáme něčí vzor, tam je každý sám sebou, od malička se učí obhajovat svůj názor. Ve Francii jsou ve všem mnohem jemnější normy. Měli jsme tam třeba ve škole společné záchody, kluci i holky. Památkaři tam také nejsou tak svázání, vedle starého stavení vznikne něco úplně ulitého. Když jdete ve Francii nebo i v Itálii a ve Španělsku k někomu do bytu, vidíte pelmel všeho. Ale výsledek je hrozně milý a osobitý. Nebo v Rakousku – tam vždycky zírám, jak mají všichni vkusně nazdobené domy, jako by všichni byli profesionální aranžéři. Mají přirozený vkus, i seno skládají do úhledných kupaček.

Kdybyste mohla mávnutím proutku zlepšit vkus Čechů, co byste "nařídila"? Existuje nějaká úplně jednoduchá rada, jak si z fleku vylepšit bydlení?

Často se třeba setkávám s tím, že lidi dostávají různé sošky, obrázky, kupují si suvenýry. Připadá mi jako dobrý nápad, když se tyhle drobnosti soustředí na jednu stěnu, třeba do chodby, a vytvoří se něco jako galerie. Když všechno rozhážete po celém bytě, vznikne nepořádek, který vám roztěkává myšlenky. Další tip: lidi žijící v malých bytech často nakoupí spoustu malého nábytku a obestaví ho dokola. Tím pádem půdorysně prostor strašně zmenší a nezískají ani moc uložného prostoru. Lepší je jednu stěnu obětovat a umístit k ní velkou skříň, do které se ledacos schová.

A co se týče barev?

Když si člověk neví rady, ať udělá neutrální základ, bílá, šedá a jedno dřevo

KAMILA Douděrová (38)

Absolvovala Fakultu architektury na pražském ČVUT, kde se soustředila hlavně na navrhování sociálních staveb. Zkušenosti nasbírala i na stáži ve Francii a při natáčení pořadu *Jak se staví sen*, kde přeměňují byty už osmnáct let. Se svými dětmi, Zorkou (9) a Dominikem (7) žije v rodných Čelákovcích.

k tomu, držet ho třeba na podlaze. Pak nemůže udělat chybu. Barvy může vložit do doplňků, které se dají měnit. Občas se u nás kombinuje nezkombinovatelné.

U vás doma kluše naboso kovářova kobyla, nebo to máte vymazlené?

Relativně nedávno jsem se s dětmi přestěhovala na přechodnou dobu do maličkému bytu 2 kk. Víím, že tu nejsme na dlouho, ale rozhodně jsem naše bydlení nechtěla odbýt. Přistoupila jsem k sobě fakt jako ke klientovi, řekla jsem si, že půjdu podle konceptu s konkrétním rozpočtem, že chci všechno světlé, v barvách bílá, bílá káva a tyrkysová. Byteček jsem si myslím fakt hezky vybavila. Ale mým snem je dům. Jde o běh na dlouhou trať, ale už jsem si ho alespoň nakreslila. S půdňi nástavbou, otevřeným

krovem... Sice už ho mám na papíře, ale pořád jsem ve fázi snu.

Je váš domov jako ze škatulky?

Nejsem pedant na prach, ale mám ráda, když je všechno poklizené, sladěné, tématicky nazdobené. Ale že bych měla permanentně vygruntováno? To jdu radši s dětmi ven, když je hezky. Jinak s nimi moc ráda něco tvořím – velikonoční vajíčka, věnce, přáníčka nebo něco pečeme. Zorinka je výtvarně nadaná, hraje na saxofon a má mnohem větší fantazii než já. Chce být taky architektka.

Pomáhala vám se zařizováním bytu?

Hodně, vybírala třeba tapetu. Dominičkovi to bylo trochu jedno, sleduje výtvarné umění jen zpovzdálí. Když malujeme, přidá se, ale směřuje celkově jinam. Má obrovskou vůli vyhrávat. Věnuje se třem sportům a je motivovaný poháry. Nenutím jim konkrétní dráhu – ty budeš hokejista, ty umělkyně. Nabízím jim od všeho něco, aby si vybrali sami, nechci, aby plnili moje zhrzené sny.

Vy máte zhrzené sny?

Miluju tanec, ale víím, že už v něm nikdy nic nedokážu. ■

alena.bartosova@mfdnes.cz